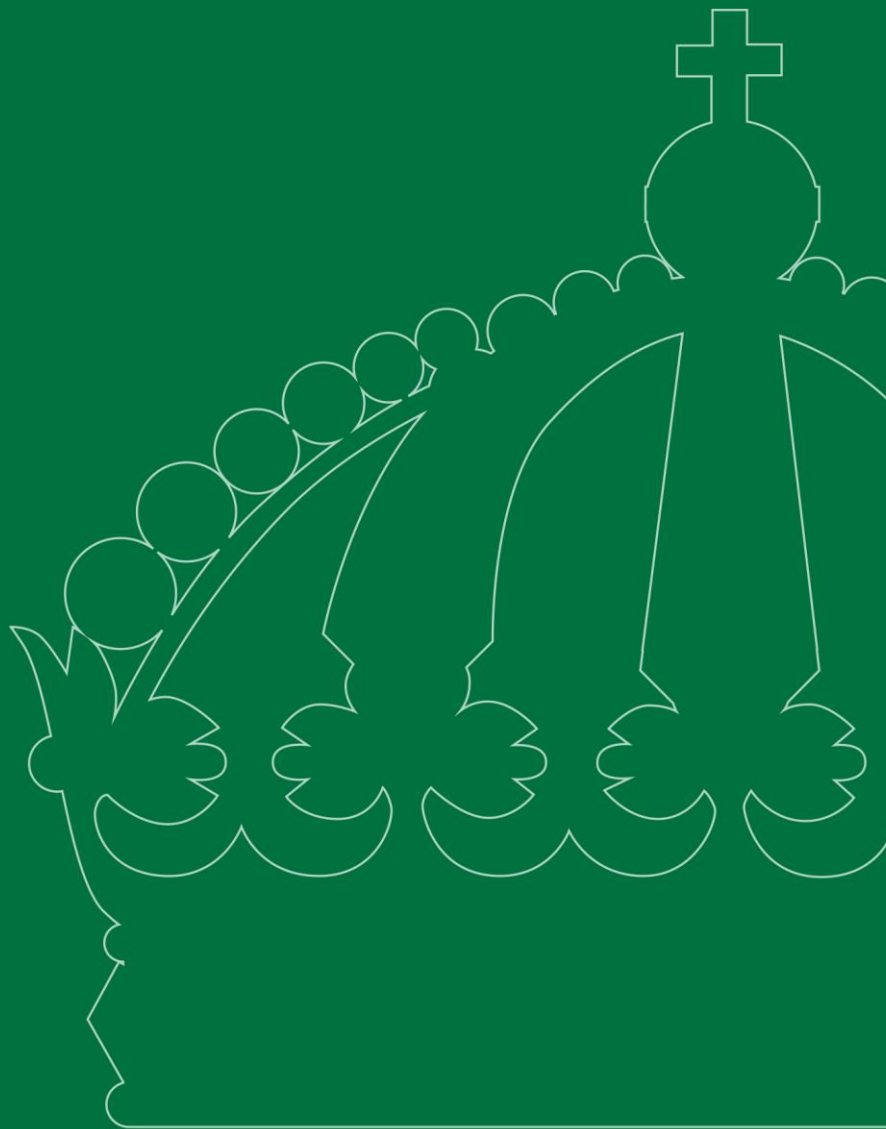

Inventeringsresultat för lodjur, järv, varg och kungsörn

Jämtlands län 2019–2020

UTGIVEN AV: Länsstyrelsen Jämtlands län, november 2020

TEXT: Carl-Fredrik Yri

FOTO OMSLAG: Lars Liljemark

LÖPNUMMER: 2020:31

DIARIENUMMER: 511-7300-20

PUBLIKATIONEN KAN LADDAS NER FRÅN VÅR HEMSIDA: www.lansstyrelsen.se/jamtland

Innehåll

FÖRORD	4
SAMMANFATTNING	4
BAKGRUND	5
LODJUR	6
Kvalitetssäkrade observationer av lodjur under inventeringsåret 2019–2020.....	6
Särredovisning lodjur	6
JÄRV	12
Järv DNA.....	12
Särredovisning järv	12
VARG	19
Vargrevir	19
Vargindivider.....	19
KUNGSÖRN	24
INVENTERINGSFÖRHÅLLANDEN - § 5	25
ORDLISTA	26

Förord

Länsstyrelsen har ett regionalt ansvar för förvaltningen av våra stora rovdjur; björn, järv, kungsörn, lo och varg. Som en del i detta arbete genomför Länsstyrelsen årliga inventeringar av arter för att kunna följa deras utveckling. Kungsörn inventeras på våren då man letar efter häckande par medan inventeringen av järv, lo och varg huvudsakligen sker vintertid då det finns spårnö. Björn inventeras med hjälp av spillning under sensommaren och hösten ungefär vart femte år, 2020 genomförs denna spillningsinventering i Jämtlands län. Förutom den inventering som sker i Länsstyrelsens regi så följer Länsstyrelsen även upp de tips om rovdjursobservationer som kommer från allmänheten via www.skandobs.se, men även genom andra kanaler så som telefonsamtal och tips till vår personal.

Alla inventeringsresultat läggs in i en nationell databas, Rovbase, som sammanställs av Viltskadecenter när de olika inventeringarna är avslutade. Antalet konstaterade rovdjur och rovdjursföryngringar ligger till grund för förvaltningen, bland annat Länsstyrelsens beslut om skydds- och licensjakt, samt ersättning till samebyar från Sametinget.

Denna rapport är en sammanställning av resultatet av inventeringarna i Jämtlands län.

Sammanfattning

Länsstyrelsen har under inventeringssäsongen 2019–2020 kvalitetssäkrat 29 lodjursföryngringar i länet. Utöver detta gör Länsstyrelsen bedömningen att en lodjursföryngring i norra delen av länet ska särredovisas.

Under inventeringssäsongen 2019–2020 har två vargrevir som berör Jämtlands län kvalitetssäkrats av Länsstyrelsen samt ett revirmarkerande par. Därtill finns ytterligare 17 tillfälliga förekomster av varg.

Av järv har 31 föryngringar kvalitetssäkrats inom Jämtlands län.

Kungsörnsinventeringen visade på 34 häckande par och 32 av dessa fick ungar och räknas som lyckade häckningar.

Björnstammen ser ut att vara stabil i Jämtlands län. Innan jakten hösten 2020 beräknade Skandinaviska björnprojektet att stammen i Jämtland ligger mellan 800–900 björnar. Den nu pågående björns spillningsinventeringen i länet kommer att ligga till grund för mer exakta beräkningar de kommande åren.

Bakgrund

Länsstyrelsen ska, enligt 8 § i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, järv, kungsörn, lo och varg, varje år undersöka hur många föryngringar som förekommer i länet. Syftet är att fastställa det totala antalet årliga föryngringar av järv, kungsörn, lo och varg. Hur inventeringen ska gå till är reglerat i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2007:10).

Länsstyrelsen kontrollerar inrapporterade observationer samt genomför inventeringar för att fastställa det totala antalet föryngringar samt utbredning och förekomst av björn, järv, kungsörn och lo. För varg ska antalet familjegrupper och revirmarkerande par fastställas, samt förekomsten av varg i renskötselområde. Allmänhetens observationer rapporteras in till skandobs.se. Totalt genomförde Länsstyrelsens personal 926 fältkontroller av rovdjursobservationer i länet under inventeringsperioden 1 oktober 2019–30 september 2020.

Denna rapport gäller för den inventering som genomförts av Länsstyrelsen under åren 2019–2020. Inventeringen genomförs i huvudsak vintertid eftersom fältpersonalen då kan följa djurens spår i snön. Under den snöfria perioden följer vi upp inrapporterade observationer av varg (i den mån det är möjligt) medan spillning samlas in löpande under året.

Senast den 1 juni ska länsstyrelserna lämna en preliminär rapport till Sametinget enligt Sametingets föreskrifter om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar (STFS 2009:2). Länsstyrelsen har i samarbete med länets samebyar inventerat stora rovdjur i länet. Inventeringsarbetet förbereddes vid två uppstartsmöten med berörda samebyar och Länsstyrelsens inventeringspersonal.

Den 18 maj 2020 träffades samebyarnas inventeringssamordnare, Länsstyrelsens inventeringsansvariga, Länsstyrelsens rovdjursinventerare och Sametinget på ett samrådsmöte i Östersund. Under samrådsmötet redovisade samebyarna var de haft sina renar under vintern för att fastställa vilka samebyar som är berörda av den dokumenterade rovdjursförekomsten och därmed berättigade till ersättning.

Slutredovisning av inventeringssäsongen 2019–2020 sker i denna slutrapport.

Lodjur

Under 2019–2020 har 29 föryngringar (hona med en eller flera ungar) av lodjur dokumenterats i Jämtlands län. Av dessa delas en med Västernorrland och en med Norge vilket ger ett antal på 28 föryngringar då föryngringar som delas med grannlän eller grannland räknas som halva.

Kvalitetssäkrade observationer av lodjur under inventeringsåret 2019–2020

Observationer av lodjur kvalitetssäkras 1 oktober 2019–28 februari 2020. Då kvalitetssäkras observationer av familjegrupper av lodjur, dvs hona med ungar, av Länsstyrelsens personal. Under perioden har Länsstyrelsen kontrollerat 209 observationer av lodjurspår. Av dessa dokumenterades 120 som lodjurspår. Att spår inte kunde fastställas beror främst på tre orsaker:

- » att vädret gjort det omöjligt att komma ut i fält
- » att det vid platsbesök visat sig vara felrapporterat
- » att det inte har varit möjligt att spåra tillräckligt långt för att uppfylla kraven på dokumenterat spår.

Länsstyrelsen begär oftast in foto eller liknade för att styrka observationer för att undvika onödiga resor. Det gör vi för att i möjligaste mån ha ett kostnadseffektivt arbetssätt. Av de dokumenterade lodjurspåren var det 85 som var en föryngring, dvs hona med en eller flera ungar. Dessa observationer ligger till grund för gruppering av familjegrupper och grupperingen görs med hjälp av Naturvårdsverkets riktlinjer för inventering av lodjur.

Särredovisning lodjur

Om en misstänkt föryngring inte uppfyller alla kriterier för att få klassas som dokumenterad eller bedömd som säker, kan Länsstyrelsen välja att särredovisa dessa föryngringar för att Sametinget ska kunna betala ut ersättning till berörda samebyar. Detta sker enbart i de fall då fältpersonal och inventeringsansvarig på Länsstyrelsen är överens om att det högst troligt är en föryngring, men som av olika skäl inte uppfyller kriterierna. Länsstyrelsen gör denna bedömning i ett fall denna inventeringssäsong.

Särredovisning gällande föryngring C-2019-0338, Harrsjön. Under inventeringssäsongen 2019/2020 har länsstyrelsen observerat ett större antal spår efter vad som bedöms vara två lodjursföryngringar i området mellan Ringvattnet och Harrsjön. Föryngringen i Harrsjön dokumenterades tidigt med spårning R521875 den 11 november 2019. Föryngringen i Harrsjön grupperades då ihop med spårning R521835 i Torsfjärden som senare kunde särskiljas med fler kvalitetssäkringar i området. Senare under inventeringssäsongen kvalitetssäkrades flera spår efter lodjursföryngringar i närheten av byarna Gubbhögen och Ringvattnet (R525130, R524700, R525426 & R524221) samtliga tillhörande gruppering C-

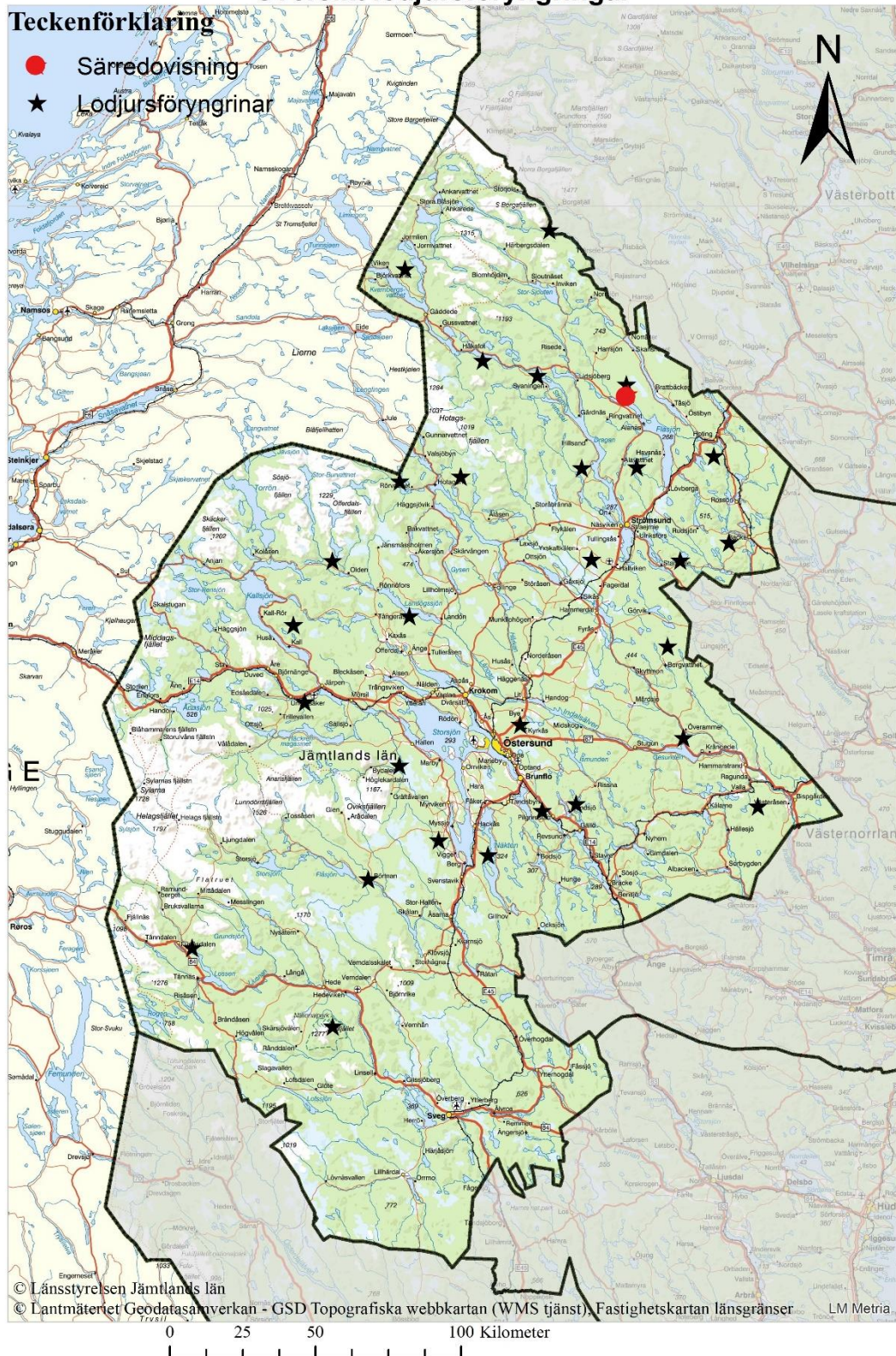
2019-0338. Under lodjursinventeringens slutskede spårade de berörda samebyarna och Länsstyrelsens fältpersonal av området för att utreda möjligheten till en särskiljning mellan kvalitetssäkringarna i Ringvattnet/Gubbhögen och Harrsjön.

Under denna insats kvalitetssäkrades spår av lodjursföryngring vid Harrsjön R525523, R523446 Gubbhögen och R525371 Stormyran (öster om Harrsjön). Dessa kvalitetssäkringar faller alla inom avståndskriterierna och kan därför inte särskiljas. Dagen efter R52371 Stormyran kvalitetssäkrades fortsatte samebyn att spåra föryngringen som då gick sydost till Lövvik där föryngringen slutligen ringades. Dessvärre genomförde inte samebyn någon kvalitetssäkring i samband med den aktuella spårningen. Dock så kontrollerade Länsstyrelsens fältpersonal ringen på lodjurens inspår (R525433) samt utspår dagen efter (R525435). Vid tillfället samebyn spårade föryngringen från Stormyran till Lövvik skedde ett missförstånd mellan fältpersonalen och samebyn då samebyn trodde att ringningen skulle räcka för en särskiljning. Hade den aktuella spårningen kvalitetssäkrats på rätt sätt hade föryngring C-2019-0338 kunna särskiljas med dynamiskt avståndskriterier till två föryngringar på grund av att R525523 och R525435 observerades samma aktivitetsdag och var beläget 24 kilometer ifrån varandra.

Näraliggande grupperingar av rovdjursföryngringar hade inte påverkat en särskiljning av C-2019-0338 då C-2019-039, C-2019-0330, C-2020-0027 och C-2020-0072 har observationer som alla ligger utanför AK på 32 kilometer givet att observationen i Lövvik grupperats ihop med observationerna vid Gubbhögen och Ringvattnet.

Mot denna bakgrund bedömer Länsstyrelsen att det mer stor sannolikhet var två olika föryngringar i området och Länsstyrelsen väljer därför att göra en särredovisning till Sametinget.

Översikt lodjursföringringar

lodjursföringringar norr

Iodjursförynggringar syd

Grupperings ID	Grupperingsnamn	Sameby/ samebyar
C-2019-0463	Saxån	Voernese
C-2019-0314	Sandnäset	Ohredahke/ Raedtivaerie
C-2020-0075	Israelvattnet	Ohredahke/ Raedtivaerie/ Jijnjevaerie
C-2020-0074	Torsfjärden	Ohredahke/ Raedtivaerie/ Jijnjevaerie
C-2019-0338	Harrsjön	Ohredahke/ Raedtivaerie
C-2019-0330	Renålandet	Jijnjevaerie/ Raedtivaerie
C-2019-0392	Alavattnet	Ohredahke/ Raedtivaerie
C-2020-0072	Hoting	Ohredahke/ Voernese
C-2019-0426	Jansjö	Ohredahke
C-2020-0100**	Ulriksfors	Ohredahke/ Raedtivaerie/ Jijnjevaerie
C-2020-0051	Fagerdal	Jijnjevaerie
C-2019-0464	Ålåsen	Jijnjevaerie
C-2020-0181**	G20-25	Jovnevaerie
C-2020-0037	Tuvan	Njaarke
C-2020-0036	Djupsjön	Njaarke/ Kall
C-2019-0339	Söderåsen	Jovnevaerie
C-2019-0393	Undersåker	Tåssåsen
C-2020-0061	Kyrkås	Jovnevaerie
C-2020-0068	Eldsjön	Jijnjevaerie/ Raedtivaerie
C-2019-0388	Bispgården	Ohredahke/ Jijnjevaerie
C-2019-0462	Skurunäset	Njaarke
C-2019-0376	Pilgrimstad	Njaarke/ Jovnevaerie/ Ohredahke/ Raedtivaerie
C-2019-0340	Näkten	Tåssåsen/ Njaarke
C-2020-0111	Ågårdarna	Tåssåsen
C-2019-0424	Myrviken	Tåssåsen
C-2020-0067	Börtnan	Tåssåsen
C-2019-0341	Funäsdalen	Mittådalen/ Ruhvten sijte
C-2020-0014	Källsjön	Mittådalen
C-2019-0335	Sörviken	Jijnjevaerie
R525433, R525435.*	Gubbhögen	Ohredahke/ Raedtivaerie

Tabell 1. Grupperade föryngringar av lodjur 2020. *Särredovisas. **delas med grannlän och/eller Norge.

Järv

Under inventeringsperioden 1 februari–31 juli har 31 järvföryngringar konstaterats beröra Jämtlands län. Föryngringar inom fem kilometer från eller inom angränsande land eller län delas mellan länen eller med Norge. Fyra föryngringar som dokumenterats i Jämtlands län ligger inom femkilometers-gränsen till Västernorrland län och en ligger inom gränsen till Dalarnas län. Dessa delas därmed med grannlänen. Under årets inventering har ytterligare en föryngring konstaterats ligga inom femkilometers-gränsen till Jämtland. Denna är belägen i Norge. Eftersom dessa sex föryngringar räknas som halva så summeras antalet föryngringar för Jämtland till totalt 28.

Järv DNA

Under de två senaste inventeringssäsongerna har Länsstyrelsen tilldelats medel från Naturvårdsverkets projekt: DNA-skogsjärv, för att samla DNA från järv främst i skogslandskapet. Länsstyrelsen har för dessa medel genomfört riktade insatser i olika delar av länet för att finna nya områden med järv-DNA och öka insamlingen från besatta områden. Under inventeringssäsongen 2017–2018 samlade Länsstyrelsen in totalt 440 DNA-prover av järv inom länet. Under inventeringssäsongen 2019–2020 samlade Länsstyrelsen in 569 DNA-prover vilket är en ökning med 119 prover. Denna ökning kan till stor del förklaras med de riktade insatser som Länsstyrelsen genomfört. Dessutom har utbredningsområdet för DNA-insamlingen ökat i länet till områden som tidigare har haft en liten eller ingen insamling av järv-DNA. Under inventeringssäsongen 2019–2020 rådde det en snöfattig vinter i stora delar av länet vilket har försvårat insamlingen av järv-DNA. Trots detta har insamlingen ändå ökat i både antal och utbredning.

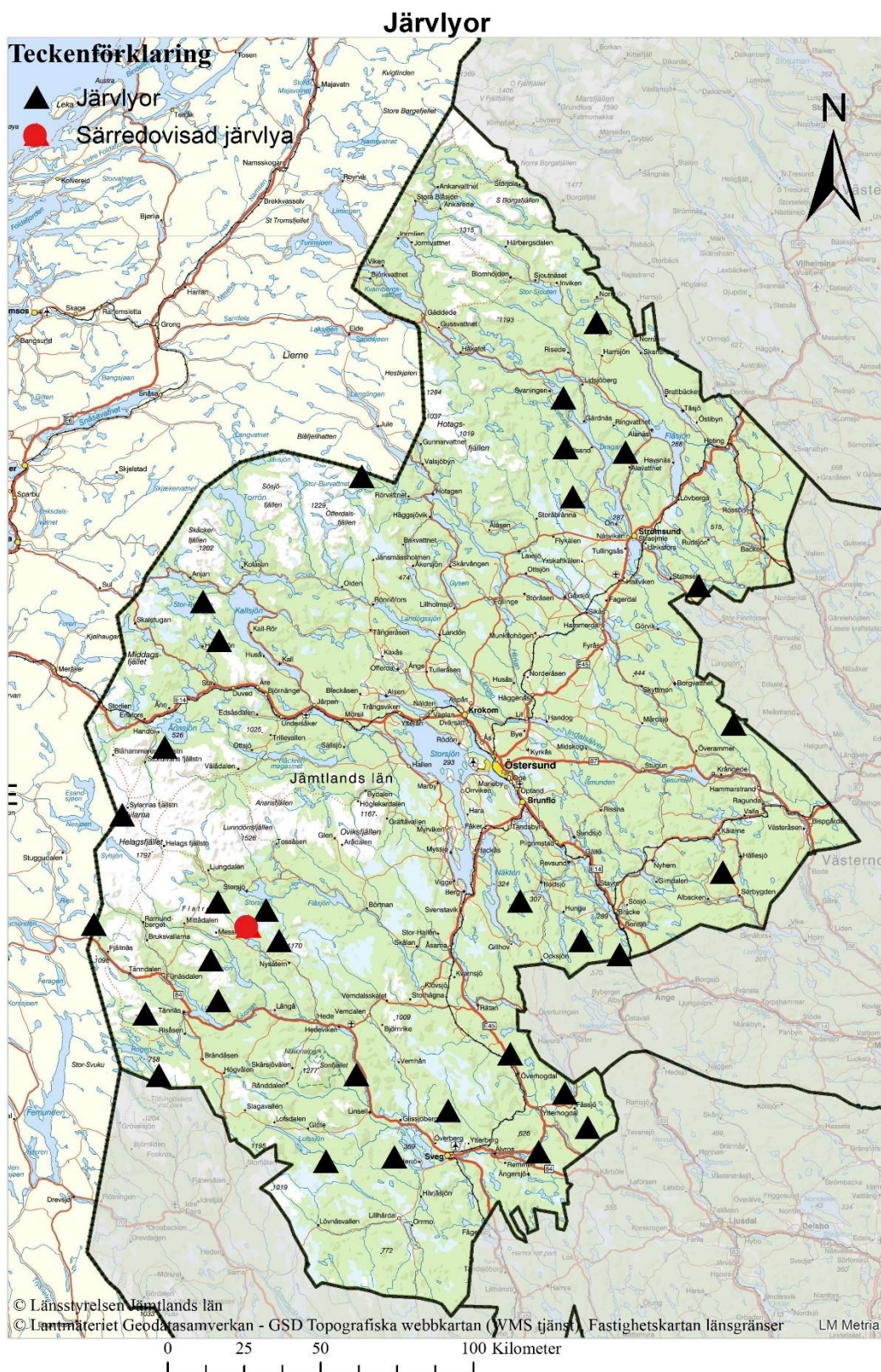
Särredovisning järv

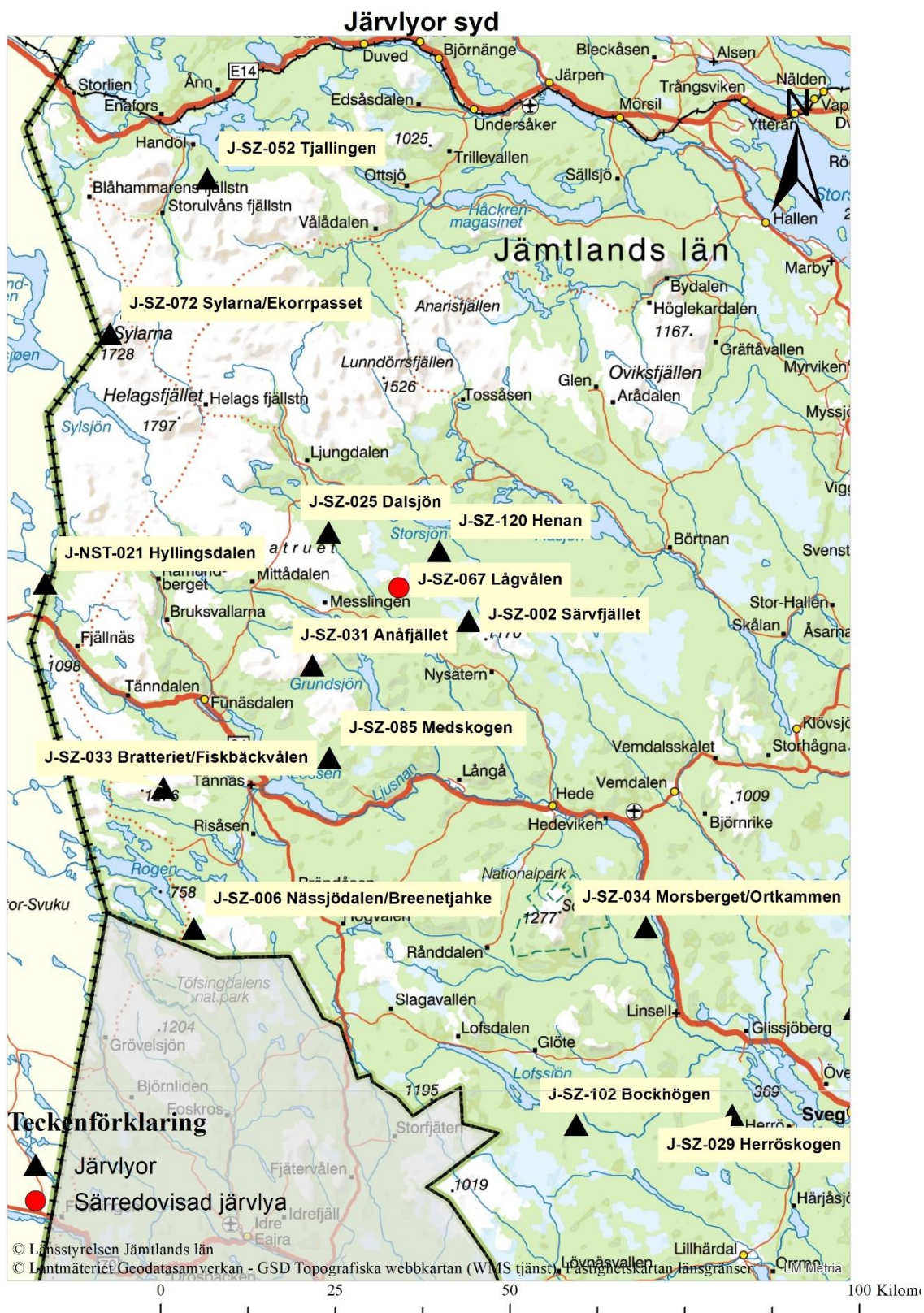
Om en misstänkt föryngring inte uppfyller alla kriterier för att få klassas som dokumenterad eller bedömd som säker, kan Länsstyrelsen välja att särredovisa dessa föryngringar för att Sametinget ska kunna betala ut ersättning till berörda samebyar. Detta sker enbart i de fall då fältpersonal och inventeringsansvarig på Länsstyrelsen är överens om att det högst troligt är en föryngring, men som av olika skäl inte uppfyllt kriterierna. Länsstyrelsen gör denna bedömning i ett fall denna inventeringssäsong.

J-SZ-067 Lågvålen

Föryngringen J-SZ-067 ligger inom 10 kilometer från föryngringen J-SZ-120 Henan och ska särredovisas. Insamling av dna har visat att hona med individnr 7004 nyttjar området söder om Storsjön (Härjedalen) sedan vintern 2017–2018. Hona med individnr 7035 har via dna nyttjat området söder det stora myrområdet Smolet sedan vintern 2018–2019. Dessa honor är sannolikt, enligt EBC (Evolutionsbiologiskt centrum) i Uppsala helsyskon, födda i reviret Lågvålen av hona med individnr 975. Hona 975 har i år lya i grannreviret Särvfjället. Alla tre honorna har mycket vita teckningar på bröstet vilket gör att särskiljning via foto är omöjligt.

Föryngring i reviret Henan blev bekräftad den 20 mars 2020 när honan flyttade med en unge. Föryngring i reviret Lågvålen blev bekräftad den 11 april 2020 när honan flyttade med två ungar. Lyehål hittades här första gången den 19 mars 2020, cirka 70 meter från där föryngringen senare dokumenterades. Inga spårningar av järvhonor har kunnat dokumenteras mellan dessa två lyor, vilket stärker att det är två olika föryngringar.

Föryngringslokal	Sameby/ samebyar
J-SZ-045 Midsommarfjället	Ohredahke
J-SZ-105 Vattudalen	Raedtievaerie/Ohredahke
J-SZ-118 Skarvhöjden	Jijnjevaerie 75%/Raedtievaerie 25%
J-SZ-084 Alavattnet	Ohredahke
J-SZ-116 Skalhöjden	Jijnjevaerie
J-SZ-122 Dyhöjden**	Jijnjevaerie
J-SZ-123 Hällsjömon	Jijnjevaerie
J-SZ-121 Nybodarna**	Njaarke
J-SZ-114 Gullboviken	Njaarke
J-SZ-086 Tjutboda	Njaarke
J-SZ-072 Sylarna/Ekorpasset	Handölsdalen
J-SZ-025 Dalsjön	Mittådalen/Handölsdalen
J-SZ-120 Henan*	Mittådalen/Handölsdalen/Tåssåsen
J-SZ-002 Särvfjellet	Mittådalen/Handölsdalen
J-SZ-031 Anåfjället	Mittådalen
J-SZ-085 Medskogen	Mittådalen
J-SZ-033 Brattriet/Fiskbäckvålen	Ruvhten sijte
J-SZ-006 Nässjödalen/Breennetjahke**	Ruvhten sijte/Idre nya
J-SZ-034 Morsberget/Ortkammen	Mittådalen/Handölsdalen
J-SZ-029 Herröskogen	Handölsdalen
J-SZ-032 Norrälven	Handölsdalen/Tåssåsen
J-SZ-035 Rosången	Tåssåsen
J-SZ-101 Åsan**	Tåssåsen
J-SZ-009 Känne	Tåssåsen
J-SZ-004 Vänsjö	Tåssåsen
J-SZ-038 Sundsvalen	Kall
J-SZ-110 Nordhallsfjället	Kall
J-NNT-027 Arvaslia	Jovnevaerie
J-SZ-102 Bockhögen	Ruvhten sijte/Mittådalen
J-SZ-052 Tjallingen	Handölsdalen
J-SZ-067 Lågvålen*	Mittådalen/Handölsdalen
J-SZ-124 Täxan**	Ohredahke
J-NST-021 Hyllingsdalen**	Ruvhten sijte/Mittådalen

Tabell 2. Föryngringar av järv. *särredovisas, **Delas med grannlän eller Norge.

Varg

Jämtlands län har under de senare åren haft en stationär vargpopulation i de sydliga delarna av länet. Med den täthet av varg som råder i grannlänerna söder och öster om Jämtland, har det blivit mer regel än undantag att det årligen vandrar in ungvargar i länet. Flertalet av dessa individer har avlivats under skyddsjakt. Enligt gällande instruktioner för regelbunden eller tillfällig förekomst inom renskötselområdet ska vargar som förekommer i länet under tiden 1 juli–30 juni tas med i denna rapport. De vargar som observeras efter detta datum kommer tas med i nästa årsrapport.

Vargrevir

Länet berörs av tre vargrevir fördelade på två familjegrupper samt ett revirmarkerande par:

Prästskogen: C-2019-0382, familjegrupp. Delas med Gävleborgs och Västernorrlands län. Familjegrupp om minst 9 djur.

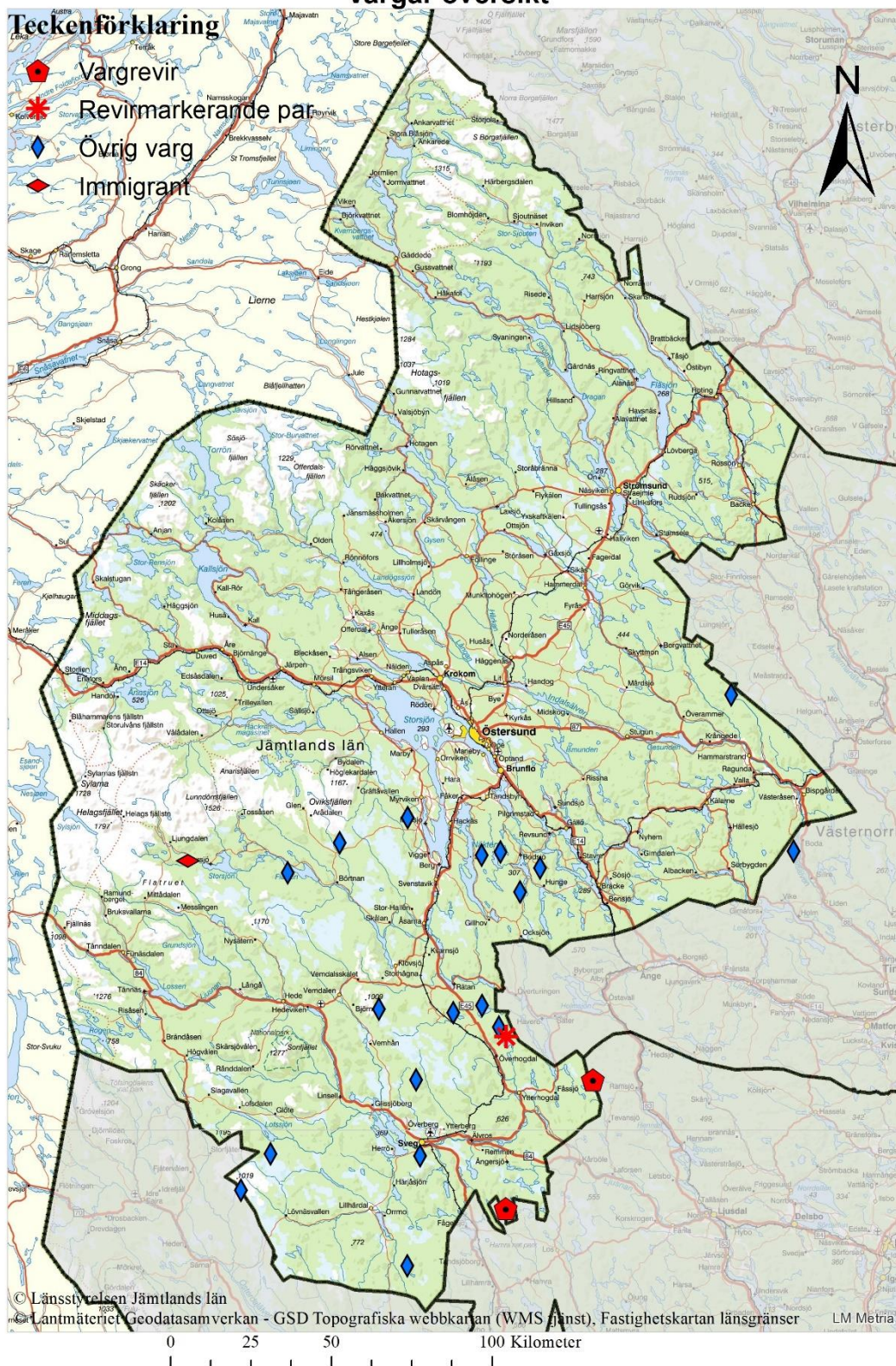
Krokvattnet: C-2019-0401, familjegrupp. Delas med Gävleborgs län. Familjegrupp om minst 7 djur.

C-2020-0004: Revirmarkerande par norr om Överhogdal. Avlivades under skyddsjakt under vintern 2019

Vargindivider

Utöver vargarna ovan har 17 individbestämda vargar berört länet. Dessa individer återfinns i tabell 3.

Vargar översikt

Teckenförklaring

- Vargrevir
- Revirmarkerande par
- Övrig varg
- Immigrant

0 25 50 100 Kilometer

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD Topografiska webbkartan (WMS tjänst), Fastighetskartan länsgränser, LM Metria

Revir/ Indivder	GrupplID/ RovbaseID/ DNA-ID	Sameby/Samebyar	Status	Skyddsjakt
Prästskogen	C-2019-0382	Tåssåsen	Familjegrupp	
Krokvattnet	C-2019-0401	Tåssåsen/ Handölsdalen	Familjegrupp	
G83-19	C-2020-0001	Jijnjevaerie/Raedtievaerie	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191216
G47-19	C-2020-0168	Ohredahke/ Jijnjevaerie/ Jovnevaerie/ Raedtievaerie	Tillfällig förekomst	
G16-19	C-2020-0006	Tåssåsen	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191221
G89-18	C-2019-0395	Tåssåsen	Tillfällig förekomst	
G191-17	C-2020-0007	Njaarke	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191130
G100-19	C-2019-0394	Njaarke	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191202
G8-19	C-2020-0005	Tåssåsen	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191127
G190-17	C-2020-0004	Tåssåsen	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191129
G254-19	C-2020-0004	Tåssåsen	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191129
G41-19	C-2020-0003	Handölsdalen/ Tåssåsen	Tillfällig förekomst	Avlivad 20200202
G28-19	C-2020-0088	Handölsdalen/ Mittådalen/ Ruhvten sijte	Tillfällig förekomst	Avlivad 20200210
G26-19	C-2020-0008	Handölsdalen/ Mittådalen	Tillfällig förekomst	
G210-19	C-2019-0373	Ruvhten sijte/ Idre	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191115
G13-19	C-2020-0002	Ruhvten sijte/ Idre/ Mittådalen	Tillfällig förekomst	Avlivad 20191115
G192-19	R527378	Handölsdalen/ Kall/ Tåssåsen	Tillfällig förekomst	
G212-19	R527237	Tåssåsen	Tillfällig förekomst	
G187-19	C-2020-0009	Handölsdalen/ Mittådelan/ Ruhvten sijte	Tillfällig förekomst	

G259-19	D526215	Tåssåsen	Tillfällig förekomst
G122-19	D523882	Njaarke	Tillfällig förekomst
G129-19	D524888	Njaarke	Tillfällig förekomst

Tabell 3. Grupperade och registrerade vargförekomster.

Kungsörn

Inventeringen genomförs genom att besöka kända boplatser och leta efter häckningar av kungsörn. Om man finner aktivitet på boplatserna återkommer man senare under sommaren för att konstatera om och hur många ungar det blivit i bona.

Inventeringen genomförs med hjälp av ideella ornitologer samt fältpersonal från Länsstyrelsen.

I år besöktes totalt 100 revir och i 54 av dessa fanns aktivitet av revirhävdande kungsörn. Detta resulterade i 34 häckande par och 32 av dessa fick ungar och räknas då som lyckade häckningar, vilket gav ett sammanlagt resultat på 35 ungar. Två av dessa häckningar berör grannlän och delas därför med dessa, ett delas med Västerbottens län och ett delas med Västernorrlands län. Fördelning över länet nedan.

Kommun	Häckande par	Lyckade häckningar	Antal ungar
Strömsund	7	7	8
Krokom	2	2	2
Åre	4	2	2
Berg	6	6	6
Härjedalen	13	13	14
Ragunda	1	1	2
Bräcke			
Östersund	1	1	1
Totalt	34	32	35

Tabell 4. Kungsörnshäckningar

Inventeringsförhållanden - § 5

Inventeringsförhållandena under årets rovdjursinventering var mycket besvärliga i stora delar av länet. Om majoriteten av en samebys hela betesområde inte har kunnat inventeras på ett fullgott sätt kan samebyn få ersättning enligt § 5 i STFS (Sametingets föreskrifter om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar) 2007:9.

Kraven på dokumentation av regelbunden aktivitet har, framförallt på kalfjället, varit mycket svåra att uppfylla eftersom spåren antingen försvunnit väldigt fort eller varit svåra att se på grund av väderförhållandena. Nedanför fjällkedjan har väderförhållandena bitvis varit mycket dåliga vilket påverkat både järv- och loinventeringen. I dialog mellan samebyar i vissa delar av länet och Länsstyrelsens fältpersonal har det framgått att spårförhållandena varit mycket svåra. Den gemensamma bedömningen är att det inte varit möjligt att inventera i tillräcklig utsträckning i dessa samebyar, varför de vill hävda att ersättning ska beräknas på treårsmedel. I tabellen nedan redovisas vilka byar som hävdar ersättning enligt § 5 i STFS 2007:9, samt vilka arter det gäller.

Sameby	Art
Handölsdalen	Lo och Järv
Raedtievaerie	Järv
Mittådalen	Lo och Järv
Voernese	Järv
Tåssåsen	Järv
Kall	Järv

Tabell 5. § 5 STFS 2007:9.

Ordlista

Begrepp

Familjegrupp

Fältpersonal

Föryngring

Grupperad

Häckning

Inventering

Inventeringsansvarig

Inventeringsperiod

Inventeringsslinga

Kriterier

Kvalitetssäkrare

Kvalitetssäkring

Misslyckad föryngring

Regelbunden förekomst

Reproduktionscykel

Revirmarkerande par

Rovdjur

Rovbase

Snoking

Tillfällig förekomst

Betydelse

För lodjur: hona med ungar.

En familjegrupp vargar (kan även kallas flock), består som regel av hane och tik samt deras valpar. Oftast är det årsvalpar (de föds på våren) men i en familjegrupp kan det även vara kvar valpar från tidigare kullar. En familjegrupp kan även bestå av föräldrar med enbart valpar från tidigare kullar även om det är mer ovanligt.

Tjänstemän vid Länsstyrelsen (fast anställda eller förordnade) som utför fältarbete och kvalitetssäkrar observationer.

Björn, varg, järv, lodjur har fött ungar eller kungsörn har lagt ägg i bo i en sameby eller i ett län.

Term som används i Rovdjursforum då flera observationer bedöms tillhöra samma föryngring eller annan förekomst.

För kungsörn används häckning synonymt med föryngring.

Rovdjurens föryngringar och annan förekomst fastställs i tid och rum.

Den tjänsteman på länsstyrelsen som förordnas att ansvara för inventering av rovdjur i länet.

Den tid som är lämpligast för inventering med hänsyn till arternas reproduktion, inventeringens effektivitet och kostnad.

Färdväg till fots, på skidor eller med fordon för att finna spår eller spårtecken, alternativt se eller höra individer eller finna deras boplatser.

Kännetecken som används för att fastställa om föryngring ägt rum och antal föryngringar.

Person som förordnats som kvalitetssäkrare av länsstyrelse eller Sametinget.

Kontroll av observationer eller av föryngringar.

Unge/ungar har dokumenterats och där samtliga ungar senare under reproduktionscykeln har dött.

(När föryngring inte dokumenterats) spår eller andra observationer av rovdjur har dokumenterats i samebyn eller i länet vid minst tre tillfällen under minst tre månader under reproduktionscykeln.

Anges med en tolv månadsperiod med början den månad då ungar normalt föds eller ägg läggs.

Två vargar som går tillsammans och regelbundet revirmarkerar

Björn, varg, järv, lodjur och kungsörn.

Nationell rovdjursdatabas där inventeringar, inventeringsslingor och förekomst och föryngring av rovdjur samt deras bytesdjur/kadaver ska registreras.

Inventeringsmetod där man verifierar observationer alternativt söker individer, spår eller boplatser genom att spåra ihop alternativt spåra isär de spårlopp som påträffas.

Art som normalt inte uppträder i samebyn eller i länet, men av vilken spår eller andra observationer har dokumenterats minst en gång under reproduktionscykeln.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Telefon: 010-225 30 00
jamtland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jamtland